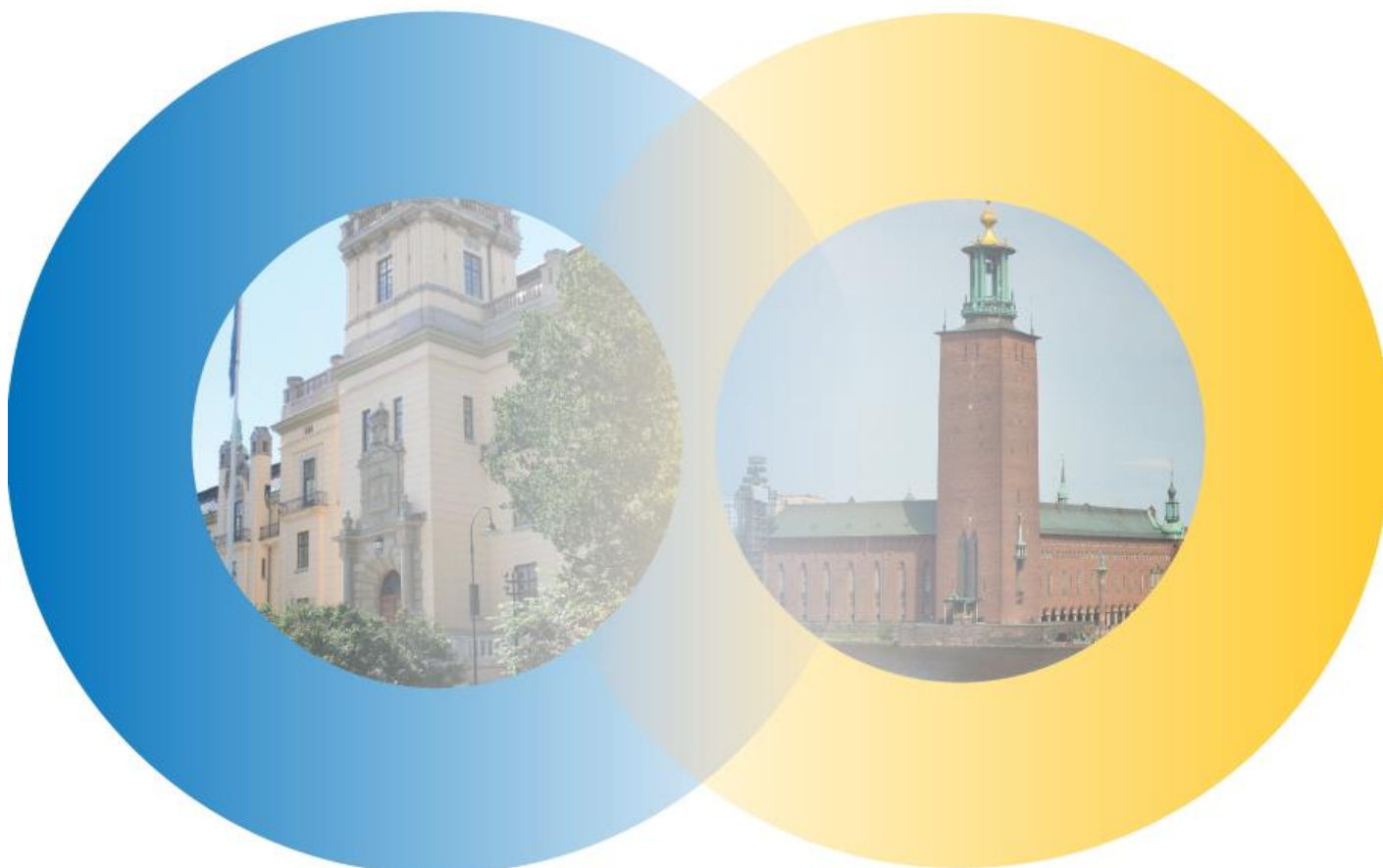

Lägesbild
Samverkansöverenskommelse mellan
Stockholms stad och Polisregion
Stockholm

Järva stadsdelsförvaltning och lokalpolisområde Järva

Innehållsförteckning

Sammantagen bedömning av lokal lägesbild.....	2
Inledning.....	2
Syfte.....	2
Källor.....	3
Beskrivning av stadsdelsområdet	3
Beskrivning av lokalpolisområdet.....	4
Beskrivning av brottsligheten	4
Skjutvapenvåldet fortsätter att minska.....	6
Öppna drogsener	6
Beskrivning av tryggheten	9
Trygghet och resultat i skolan	12
Prioriterade samverkansområden	13
Unga i riskzon för destruktivt beteende.....	13
Otrygga och brottsutsatta platser	16
Systemhotande brottslighet.....	18
Särskilt utsatta och sårbara brottsoffer	19

Sammantagen bedömning av lokal lägesbild

Inledning

Stockholms stad och Polisregion Stockholm tecknade den 4 november 2019 en övergripande samverkansöverenskommelse. Under 2023 har överenskommelsen inklusive prioriterade samverkansområden reviderats. Den reviderade samverkansöverenskommelsen föreslås gälla från den 1 januari 2024 och tillsvidare. Den övergripande samverkansöverenskommelsen ligger till grund för lokala samverkansöverenskommelser mellan Stockholms stads förvaltningar och bolag samt lokalpolisområdena.

Inom ramen för den lokala samverkansöverenskommelsen tas en gemensam lägesbild fram. Denna lägesbild omfattar stadsdelsområdet Järva samt Järva lokalpolisområde och ligger till grund för prioritering av gemensamma insatser och åtgärder.

Syfte

En lägesbild utgår från en kartläggning och är en samlad bedömning om brott och otrygghet. I lägesbilden görs en analys av vilka brotts- och trygghetsproblem som är mest framträdande lokalt, deras karaktär och under vilka förhållanden de uppstår. Lägesbilden kan visa var problemen inom ett område är som störst, hur situationen ser ut jämfört med referensdata och hur utvecklingen sett ut över tid. En mer avancerad lägesbild kan också innehålla prognoser eller fördjupningar kring vissa brottstyper. Lägesbilden utgör ett underlag för att välja och planera åtgärder samt visa på vilka problemområden som kräver gemensamma insatser utöver linjeverksamhet.

Lägesbilden är stadens och polisens gemensamma bild och skrivs för målgruppen anställda i respektive verksamhet.

Källor

- Brottstatistik (polisen)
- Fastighetsägarna i Järva
- Fastighetsägarnas trygghetsundersökningar
- Länsstyrelsen
- NOA:s metodstöd
- Områdesfakta Stockholms stad
- Skolenkäten (åk 5 och åk 8)
- Skolverket
- SSR
- Stadens medborgarundersökningar
- Stadens trygghetsmätning
- Stockholmsenkäten (åk 9 och åk 2 gymnasiet)

Beskrivning av stadsdelsområdet

Geografiskt ansvarsområde

Järva stadsdelsområde omfattar Järva och Spånga med nedanstående stadsdelar.

Beskrivning av lokalpolisområdet

Geografiskt ansvarsområde

Lokalpolisområde Järva omfattar samma stadsdelar som Järva stadsdelsområde:

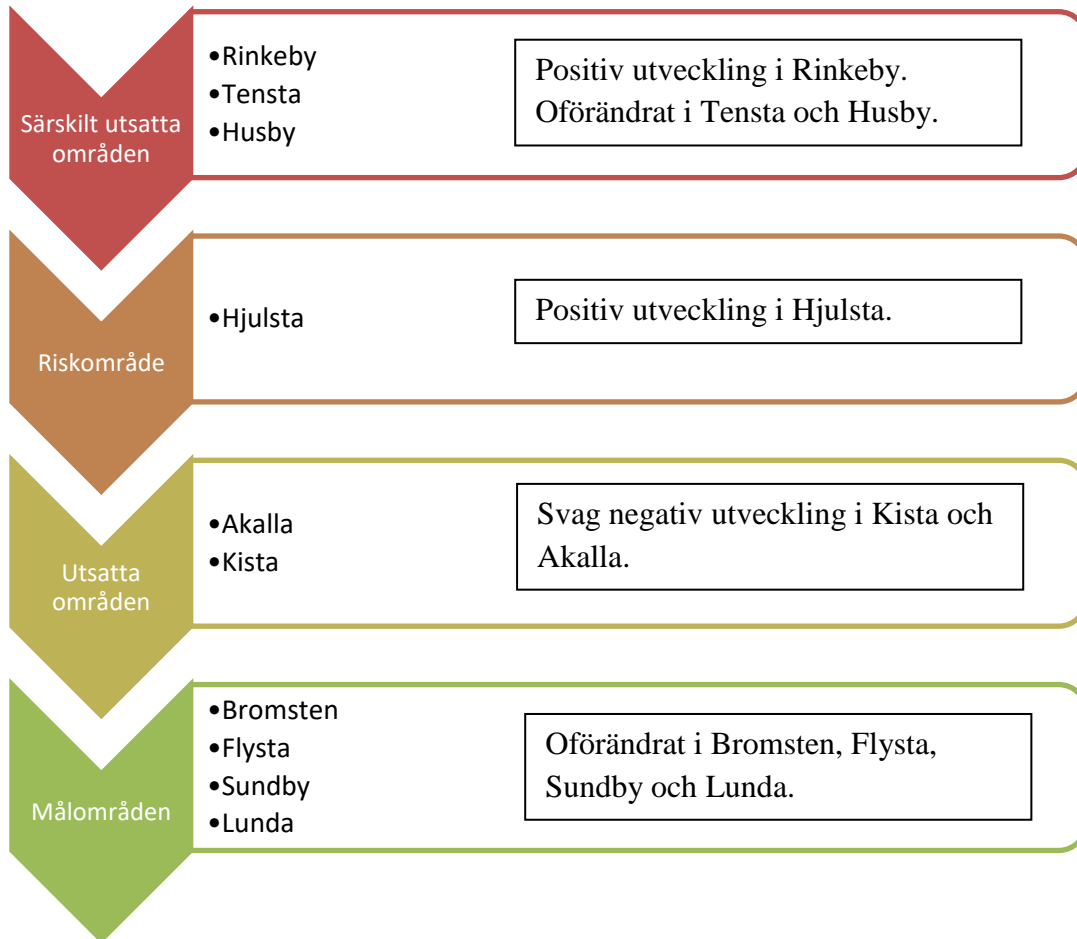
Beskrivning av brottsligheten

Rinkeby/Tensta och Husby definierades som *särskilt utsatta områden* i polisens nationella bedömning och områdena har över tid varit prioriterade för lokalpolisområde Järva. Av lokalpolisområdet definieras Hjulsta som ett riskområde medan Akalla och Kista klassas som *utsatta områden*.

Generellt sett går det att skönja en positiv utveckling i Järva vilket återspeglas i polismyndighetens lägesbild över utsatta områden.¹

¹ Lägesbild över utsatta områden, Regeringsuppdrag Polismyndigheten 2023.

Lokalpolisområdets bedömning av utvecklingen i respektive stadsdel:

De kriminella aktörerna i Järva är löst sammansatta i nätverk som är relativt oorganiserade. Polisen arbetar utifrån cylindermodellen som kategoriserar individer utifrån kriminell miljö. I Järva utgör A-aktörerna en liten grupp medan ett stort antal B- och C-aktörer och tillika utförare återfinns i området. Barn utgör en stor riskgrupp och benämns som potentiella D-cylinderaktörer. Barn och ungdomar är extra sårbara för normbrytande beteende och insocialisering i kriminalitet utifrån riskfaktorer i området. Detta i kombination med frånvaron av tydliga hierarkier inom de kriminella nätverken innebär en allvarlig riskfaktor för barn och unga.

Skjutvapenvåldet fortsätter att minska

Skjutvapenvåldet minskar i Järva och hittills i år (30 november 2023) har ingen person avlidit till följd av skjutvapenvåld i området. Se figur 1. Skjutvapenvåldet har minskat med 65 procent 2021-2021 jämfört med 2022-2023².

Figur 1. Antal avlidna personer till följd av skjutvapenvåld i lokalpolisområde Järva 2015 till 30 nov 2023. Källa: polisens brottsstatistik.

Öppna drogscener

Det har både tillkommit och försvunnit öppna drogscener i Järva. År 2023 återfinns sex öppna drogscener vilket är en mindre jämfört med 2021, se figur 2. I årets kartläggning markeras de öppna drogscenerna mer exakt jämfört med tidigare kartläggning då cirklar/ovaler användes.

Hjulsta C, Husby C och Risingeplan bedöms inte längre vara öppna drogscener. Istället har Nordkapsgatan samt Sibeliusgången/Borgågatan i Husby/Akalla tillkommit. Det är en högre tendens till omfördelningseffekter än i övriga lokalpolisområden i Stockholms län. Överlag är de öppna drogscenerna i området ganska små områden/platser jämfört med öppna drogscener på andra platser i staden.

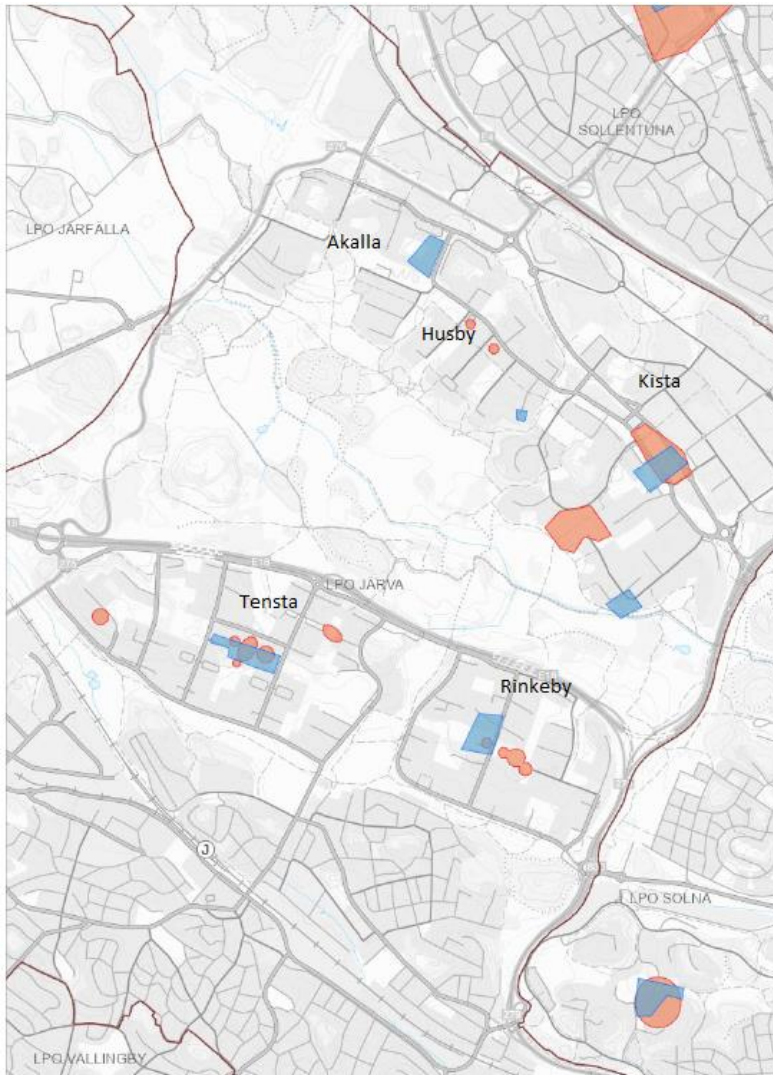
Under 2024 är Tensta ett prioriterat område för lokalpolisområdet för att reducera den öppna drogscenen. Lokalpolisområdet kommer att genomföra satsningar i Tensta på olika nivåer inom flera områden i samverkan med stadsdelsförvaltningen och andra relevanta fackförvaltningar.

² UND

Följande platser bedöms som öppna drogsccener:

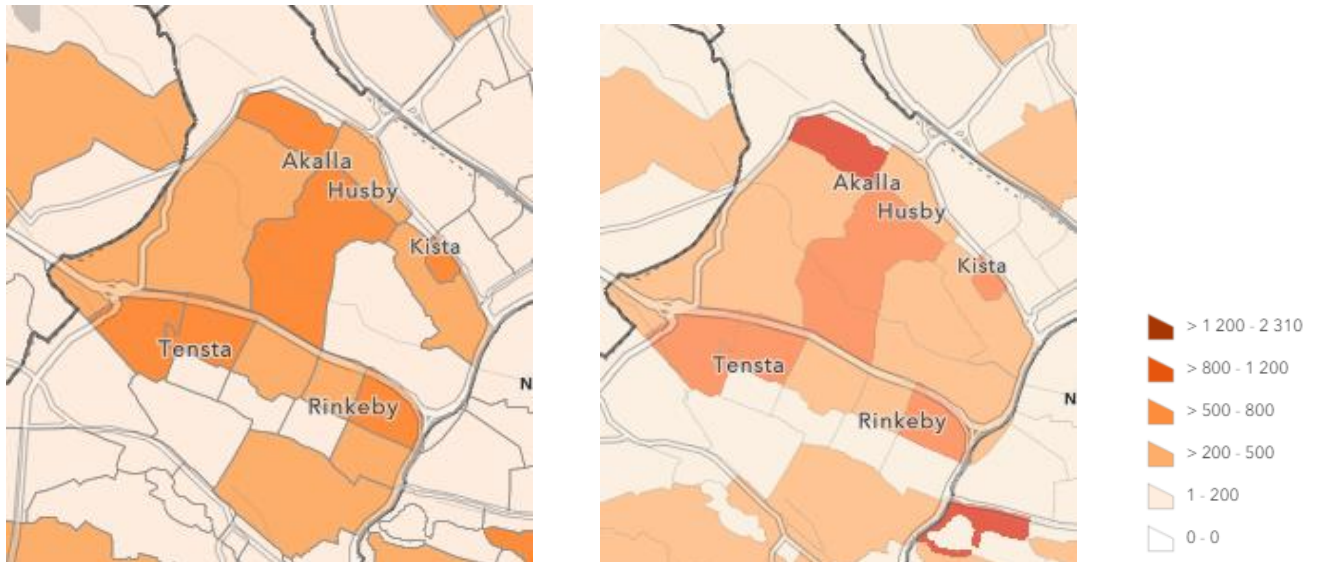
- Dragongränd, Ärvinge
- Kista C/Busstorg och tunnelbanestation
- Skolområde/Hällbybacken, Rinkeby
- Tenstagången/Tensta C
- Nordkapsgatan Husby (NY)
- Sibeliusgången/Borgågatan (NY)

Antalet våldsbrott och narkotikabrott på öppna drogsccener har minskat jämfört med 2021, framförallt vid Kista C/busstorg och tunnelbanestation.

Figur 2. Karta över öppna drogsccener lokalpolisområde Järva. Blå figurer avser 2023 och röda figurer avser 2021. Källa: Samverkan Stockholmsregionen (SSR)

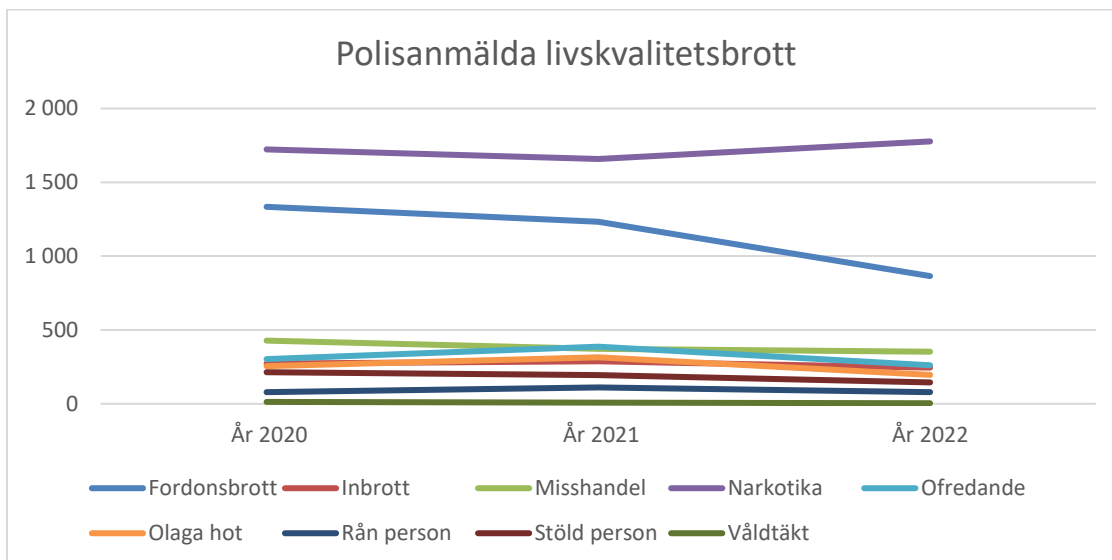
Antal polisanmälda livskvalitetsbrott³ har minskat de senaste två åren, se figur 3 och 4. En minskning har bland annat skett av anmälda fordonsbrott. Livskvalitetsbrott är ett samlingsnamn för brott och ordningsstörningar som har stor påverkan på människors livskvalitet i vardagen.

Figur 3. Antal polisanmälda livskvalitetsbrott 2022

Antal polisanmälda livskvalitetsbrott 2021

Källa: Länsstyrelsen

Figur 4. Antal polisanmälda livskvalitetsbrott i lokalpolisområde Järva 2020-2022. Källa: Länsstyrelsen.

³ Fordonsbrott, inbrott, misshandel, narkotika, ofredande, olaga hot, personrån, stöld, våldtäkt, skadegörelse

Beskrivning av tryggheten

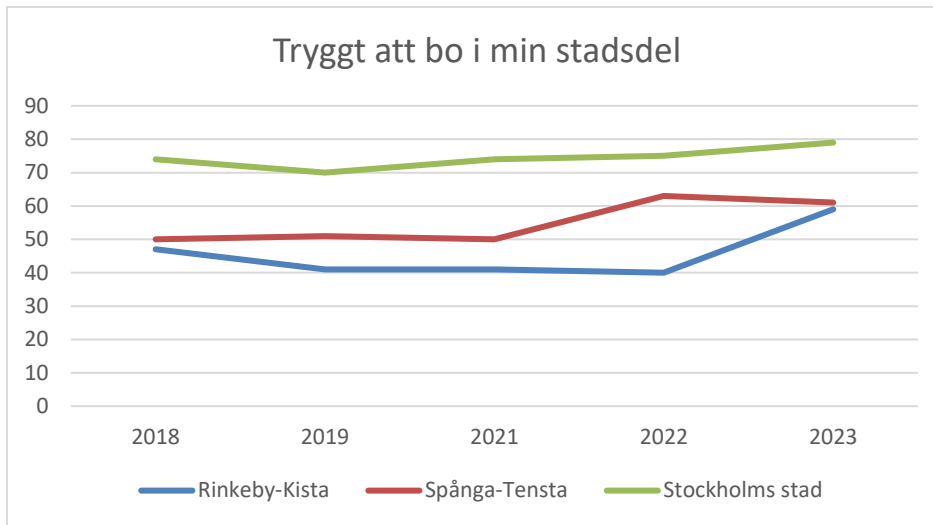
Tryggheten har ökat i Järva de senaste två åren vilket återspeglas i medborgarundersökningen och polisens regionala trygghetsmätning, se figur 5 och 6. Trenden med ökad trygghet är dock inte lika tydlig i stadens trygghetsmätning trots att denna mätning genomfördes under samma period. I medborgarundersökningen framgår en positiv utveckling i f.d. Rinkeby-Kista stadsdelsområde. I trygghetsmätningen går det istället att skönja en tydlig positiv utveckling i Tensta och även delvis i Spånga medan något högre otrygghet noteras i Akalla, Rinkeby Kista, se figur 7.

Frågorna i medborgarundersökningen och den regionala trygghetsmätningen avser hur trygg den svarande känner sig i sitt närområde. Stadens trygghetsmätning frågar istället om den svarande känner sig otrygg och orolig för att utsättas för brott. Skillnaden i hur frågorna formuleras är en möjlig förklaring till varför medborgarundersökningen och den regionala trygghetsmätningen ger en annan bild än stadens trygghetsmätning.

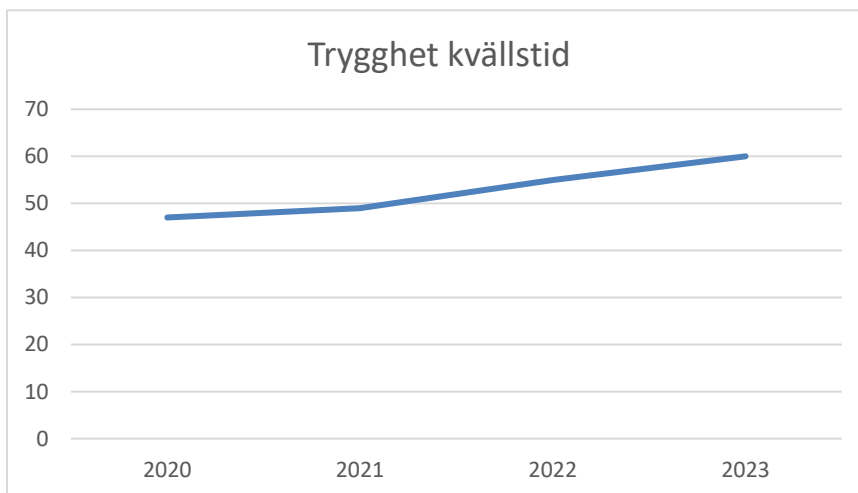
Dessa undersökningar genomfördes våren 2023. Järva har varit relativt förskonat från den senaste tidens våldsvåg i Stockholm och Uppsala men det eskalerade våldet bedöms ha minskat den upplevda tryggheten i området under hösten.

I polisens medborgardialoger som genomförts under året framkommer det att ungdomshäng, narkotika och skjutvapenvåld är det som gör invånare otrygga i störst utsträckning.

Under året har stadsdelsnämnden i samverkan med bland annat polisen, Fastighetsägare i Järva, väktarbolag, transportbolag samt andra förvaltningar infört en operativ lägesbild varje vecka, året runt. Syftet är att skapa en gemensam lägesbild för att kunna rikta resurser dit de bäst behövs samt fånga upp behov av samordnade insatser. Lägesbilden har bland annat bidragit till snabbare kontaktvägar och effektivare samarbete.

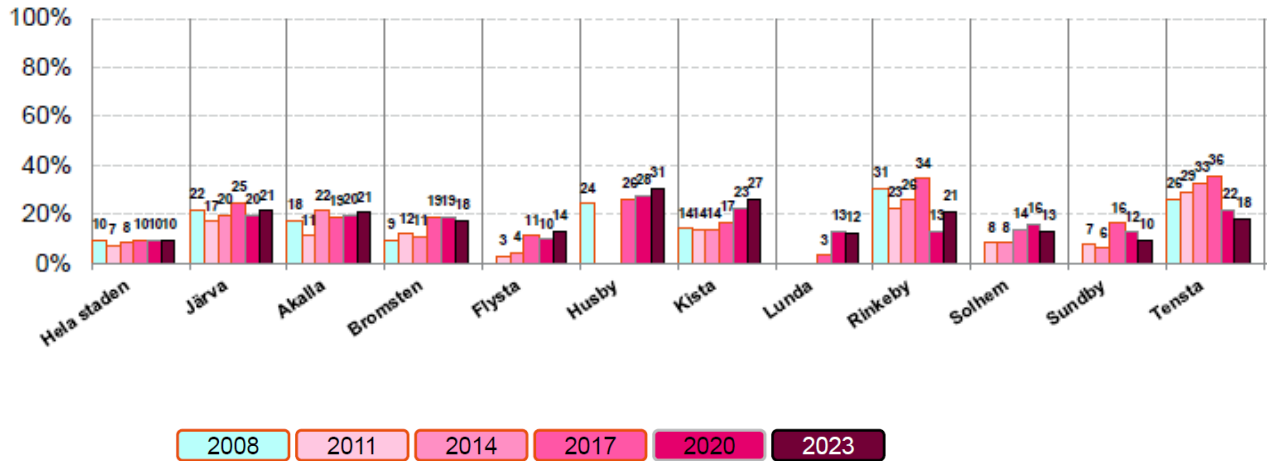

Figur 5. Andel som instämmer i påståendet *På det hela taget tycker jag att min stadsdel är trygg att bo i* i stadens medborgarundersökning för Järva stadsdelsområde uppdelat per stadsdelsförvaltning 2018-2023.

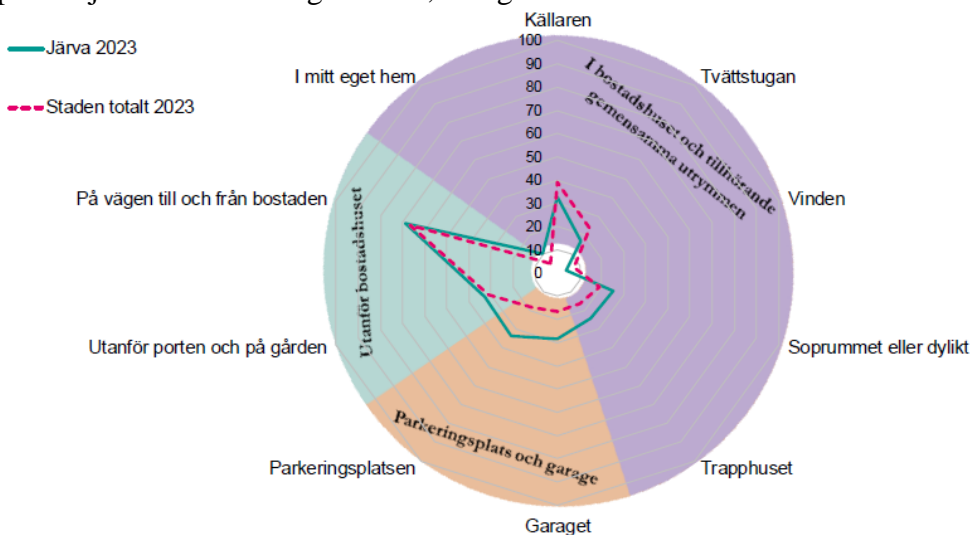
Figur 6. Andel som svarar mycket trygg eller ganska trygg på påståendet *Om du går ut ensam sent en kväll i området där du bor, känner du dig trygg eller otrygg eller går du i stort sett aldrig ut ensam på kvällarna?* i lokalpolisområde Järva i polisens regionala trygghetsmätning 2020-2023.

Otrygghet kvällstid

Figur 7. Andel som svarat Mycket otrygg | Går ej ut ensam på kvällen av oro för att utsättas för brott på frågan *Om du går ut ensam sent en kväll i området du bor i, känner du dig trygg eller otrygg eller går du i stort sett aldrig ut ensam på kvällarna?* i stadens trygghetsmätning 2018-2023.

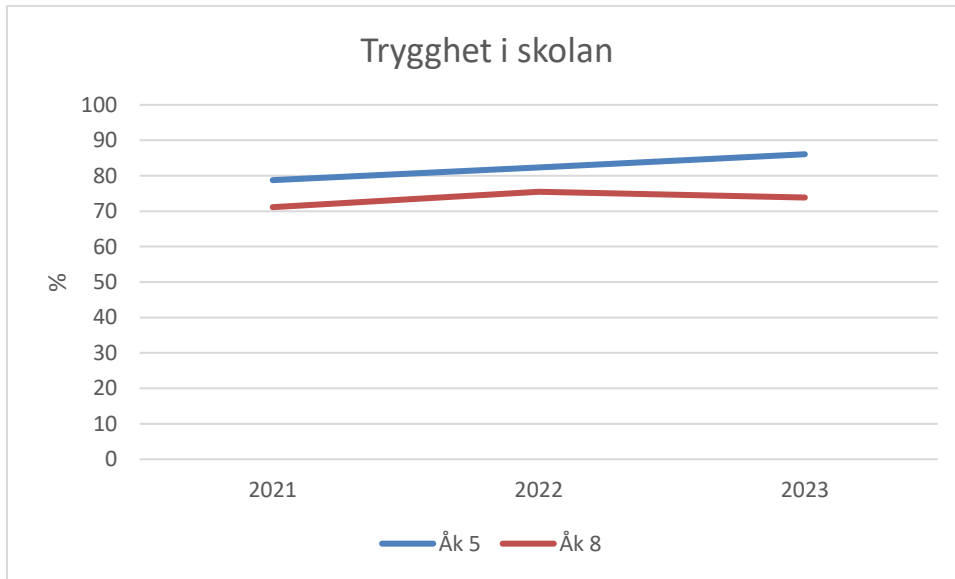
Vägen till och från bostaden är den plats som upplevs som mest otrygg. Det är en högre andel i Järva som upplever parkeringsplats, garage och trapphus/soprum som otrygga platser jämfört med övriga staden, se figur 8.

Figur 8. Platser som upplevs som otrygga av personer som uppger att de känner oro för att vistas i sitt bostadshus eller i dess närhet i stadens trygghetsmätning 2023

Trygghet och resultat i skolan

Årets skolenkät visar en positiv utveckling gällande tryggheten för elever i årskurs 5. För elever i årskurs 8 syns inte samma utveckling utan där har istället tryggheten minskat något jämfört med föregående år, se figur 9. Över tid har dock tryggheten ökat i skolan, framförallt i Rinkeby, Tensta, Kista och Hjulsta.

Figur 9. Andel elever på kommunala skolor i Järva och Spånga som instämmer med påståendet *Jag känner mig trygg i skolan* i skolenkäten 2021-2023.

Prioriterade samverkansområden

I den övergripande samverkansöverenskommelsen finns fem stadsövergripande prioriterade utmaningar utpekade där samverkan är särskilt påkallad på såväl lokal som central nivå. Med utgångspunkt i den lokala lägesbilden prioriteras efter en gemensam analys inom vilka områden gemensamma åtgärder ska ske. För respektive samverkansområde ska hänsyn tas till den tillgängliga lokala resursen samt vilka av stadens övergripande verksamheter och polisens regionala verksamheter som kan tas i anspråk.

I samband med revidering av den lokala samverkansöverenskommelsen ska befintliga samverkansområden ses över. Detta görs mot bakgrund av stadens nya prioriterade områden samt utvärdering av befintliga samverkansområden och behov.

Unga i riskzon för destruktivt beteende

Beskrivning av området:

För att förebygga eller komma tillrätta med kriminalitet, missbruk, psykisk ohälsa, våldsbejakande extremism och andra destruktiva beteenden hos barn och unga krävs ett systematiskt och långsiktigt förebyggande arbete. Viktiga skyddsfaktorer är trygga uppväxtförhållanden, välfungerande skolgång och meningsfull fritid. Arbetet för att stärka dessa skyddsfaktorer kring barn och unga behöver prioriteras. Samverkan runt barn och unga som begår brott eller riskerar att begå brott är avgörande och kan ske såväl på grupp- som individnivå. Tidiga insatser är ofta effektiva för både individ och samhälle.

Skola, socialtjänst, polis och fritid samverkar för att:

- Barn i riskzon upptäcks tidigt och får tidiga insatser genom nav-samverkan.
- Barn och unga deltar i strukturerad vuxenledd verksamhet på fritiden.
- Barn och unga växer upp i en vardag fri från våld och kränkningar.

Pågår/finns behov av särskilda åtgärder inom området. Beskrivs under rubriken ”Kommentar” nedan. Inkluderas i åtgärdsplan.

Arbete sker i linjeverksamhet. Beskrivs under rubriken ”Kommentar” nedan.

Kommentar:

I Järva sker samverkan mellan skola, polis, socialtjänst och fritidsverksamhet inom sju samverkansnav. Syftet med naven är att ge tidigare och mer behovsanpassade insatser för individen och för grupper. En styrka med naven är att de utgår från en lokalkontext i ett begränsat område. Det gör att lokalkännedomen är stor och åtgärder är lättare att

samverka kring. Arbetet bedrivs i enlighet med *Strategin för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet*.

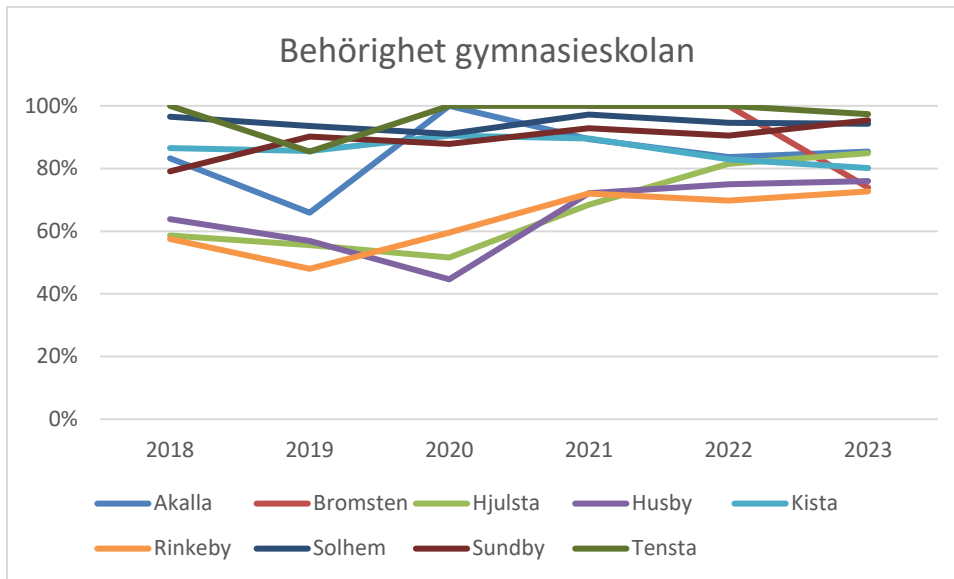
Det våldspreventiva arbetet fortlöper genom MVP (Mentorer i våldsprevention) och Agera tillsammans för högstadiet respektive mellanstadiet. Programmen har utökats och anpassats till att även omfatta elevernas föräldrar samt föreningar för nattvandring.

Tre socialsekreterare är placerade i polishuset i Rinkeby. Detta har bidragit till ökad förståelse för varandras uppdrag vilket ger bättre orosanmälningar och mer träffsäkra insatser. Även effektiviteten har ökat med kortare handläggningstider.

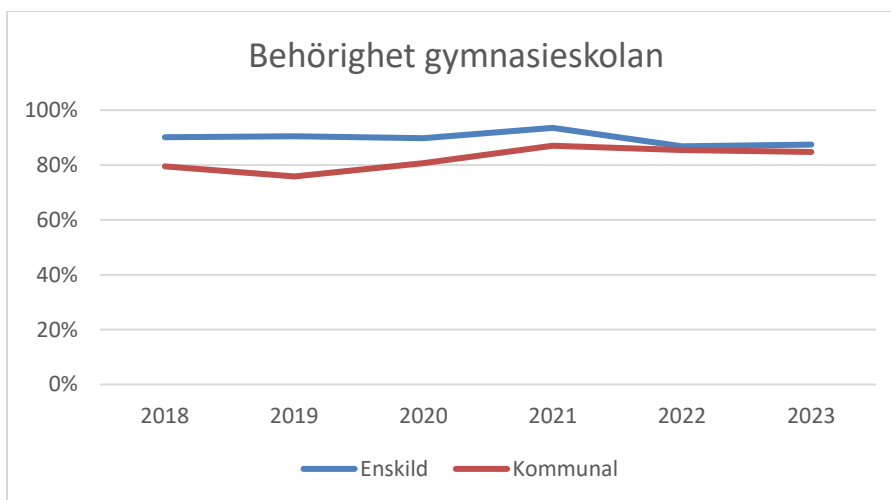
Tryggheten har utvecklats positivt i skolan, se figur 9. Nyrekrytering av unga till kriminella nätverk är dock fortsatt ett problem. Det är även en utmaning att allt fler yngre barn rekryteras till kriminella nätverk.

Dialogmöten genomförs av utbildningsförvaltningen, socialtjänst och polis för föräldrar till elever på kommunala skolor. Syftet är att stärka föräldrarnas tilltro till myndigheter samt stötta föräldrarna i deras föräldraroll. Planering pågår för ett pilotprojekt med ANDTS-coach i Spånga vilket förväntas stärka det drog-och brottsförebyggande arbetet i Järva genom en gemensam plattform där vuxna har samma kunskap och vet vad det finns för hjälp och stöd att tillgå.

Skolresultaten är i princip oförändrade jämfört med föregående år. Över tid syns dock en positiv utveckling där skolor med svagare resultat närmar sig övriga skolor, se figur 10. Skillnaden mellan fristående och kommunala skolor har minskat över tid gällande behörigheten till gymnasieskolan, se figur 11.

Figur 10. Andel elever i årskurs 9 på kommunala och fristående skolor som var behöriga till ett yrkesprogram vårterminen 2018-2023 per stadsdel i Järva och Spånga. Källa: Skolverket.

Figur 11. Andelen i elever i årskurs 9 i Järva och Spånga som var behöriga till gymnasieskolan vårterminen 2018-2023. Källa: Skolverket.

Resultat av arbetet

- ✓ Arbetet har bidragit till större förståelse för deltagande aktörers uppdrag samt förstärkt samverkan.
- ✓ De våldspreventiva programmen *MVP* och *Agera tillsammans* har utökats och anpassats till att även omfatta elevernas föräldrar samt föreningar för nattvandring.

- ✓ Dialogmöten genomförs regelbundet.

Prioriteringar och åtgärder 2024

- Fortsätta arbetet med att få in de fristående skolorna i naven för effektivare samverkan.
- Utöka samverkansgruppen med representation från förskolan.
- Förbättra samverkan för att identifiera D-aktörer.
- Genomföra pilotprojekt med ANDTS-coach.
- Implementera en utvärderingsmodell för våldspreventiva utbildningar.
- Dialogmöten genomförs inom ramen för naven samt öppna dialogmöten tillsammans med ett antal IOP (idéburet offentligt partnerskap).

Otrygga och brottsutsatta platser

Beskrivning av området:

Platser som uppvisar problematik med exempelvis öppen narkotikahandel, ordningsstörningar, olovliga bosättningar, skadegörelse och omfattande nedskräpning kräver gemensamma insatser från flera samhällsaktörer för att problemen ska kunna åtgärdas. Om ett område har platser med hög brottslighet och otrygghet kan det leda till en negativ spiral då invånare och besökare undviker platsen. Otrygga och brottsutsatta platser löper risk att förlora service och näringsliv samt att kriminell närvaro skapar en arena för nyrekrytering. Det finns även risk att både förtroendet för samhället och den kollektiva förmågan minskar.

Stadsdelsförvaltning och polis samverkar för att säkerställa:

- ✓ Trygga offentliga miljöer i stadsdelsområdena.

Pågår/finns behov av särskilda åtgärder inom området. Beskrivs under rubriken ”Kommentar” nedan. Inkluderas i åtgärdsplan.

Arbete sker i linjeverksamhet. Beskrivs under rubriken ”Kommentar” nedan.

Kommentar:

Platssamverkan bedrivs i stadsdelsområdets tre särskilt utsatta områden Rinkeby, Tensta och Husby. Förvaltningen har arbetat fram en process för arbetet kring platssamverkan. I rutinen tydliggörs de olika stegen och vem som ansvarar. Platser med mindre omfattande problematik hanteras som en övrig insats där insatser genomförs av berörda parter på platsen.

Stadsdelsnämnden genomför trygghetsinventeringar i samverkan med polis, Fastighetsägare i Järva och trafikkontoret för att säkerställa att invånarperspektivet tas tillvara vid genomförande av trygghetsskapande åtgärder. Flera av de projekt som stadsdelsnämnden har sökt och beviljats trygghetsmedel för 2023 baseras på underlag från trygghetsinventeringar.

Inom ramen för platssamverkan har stadsdelsförvaltningen regelbunden dialog med Fastighetsägare i Järva och centrumägare och har också, tillsammans med trafikkontoret, genomfört ett intensifierat arbete mot skadedjur under hösten.

Inom staden arbetar flera verksamheter med att genomföra tillfälliga etableringar för att på så sätt levandegöra det offentliga rummet. Inom stadsdelen har trafikkontorets projekt Levande Stockholm etablerat både flera vinterplatser och sommarplatser som alla ska begränsa trafiken samt förstärka vistelsevärden genom möbler, konst och förutsättningar för evenemang. Platsaktivering genomfördes i form av Sommar på torget i Akalla, Hjulsta, Husby, Kista, Rinkeby samt Tensta. Under vintern blir Tenstagången och Rinkeby torg vinterplatser vilket bland annat innebär extra sittplatser, vinterväxter och utökad belysning. Trafikkontoret testar även projektet Lekgator där platser vid skolor blir bilfria zoner med fokus på säkrare och trivsamma ytor för områdets barn. En sådan plats är vid förskolorna Regnbågen och Lofoten i Husby.

Det lokala näringslivet bjuds in till att delta i platssamverkan, platsaktivering och trygghetsinventeringar samt ges möjlighet att i samarbete med förvaltningen utveckla trygga, välskötta och attraktiva stadsmiljöer.

Resultat av arbetet

- ✓ Platssamverkan koncentreras till de särskilt utsatta områdena Rinkeby, Tensta och Husby.
- ✓ En rutin har etablerats för platssamverkan och övriga insatser.
- ✓ Sju trygghetsinventeringar har genomförts.
- ✓ Trygghetsinventeringar för barn har genomförts.
- ✓ Utökad platsaktivering under vintermånaderna.

Prioriteringar och åtgärder 2024

- Ta del av inrapporterad data i stadens *Tyck till-app* i den operativa lägesbilden.
- Öka antalet invånare som deltar i trygghetsinventeringar.
- Barn, kvinnor, äldre, personer med funktionsnedsättning är prioriterade målgrupper för inhämtning av synpunkter i stadsdelsområdet.
- Rekrytera en samordnare för platssamverkan och trygghetsinventeringar.

Systemhotande brottslighet

Beskrivning av området:

Brottslighet riktad mot välfärdssystemen är systemhotande då både resursfördelning och myndighetsutövning påverkas. Välfärdsbrott innebär ett felaktigt utnyttjande av skattemedel, vilket riskerar att hota legitimiteten för både välfärden och det offentliga. Långsiktigt är välfärdsbrott ett hot mot demokratin och riskerar även att leda till att tillit och förtroende för samhällsinstitutioner undergrävs. Det kan handla om arbetslivskriminalitet eller otillåten påverkan, exempelvis mot enskilda personer eller desinformationskampanjer mot socialtjänsten, och även om bedrägerier mot utbetalande myndigheter och kommuner, exempelvis ekonomiskt bistånd och föreningsbidrag.

Stadsdelsförvaltning och polis samverkar för att:

- Stadsdelsförvaltningarna, utbildningsförvaltningen och polisen samverkar för att säkerställa att alla medarbetarna har god kunskap om vad otillåten påverkan innebär, hur det förebyggs och anmäls.
- Aktörerna samverkar för att det lokala näringslivet ska ha kunskap om vad otillåten påverkan innebär och hur det ska hanteras.

Pågår/finns behov av särskilda åtgärder inom området. Beskrivs under rubriken ”Kommentar” nedan. Inkluderas i åtgärdsplan.

Arbete sker i linjeverksamhet. Beskrivs under rubriken ”Kommentar” nedan.

Kommentar:

Interna utbildningar om otillåten påverkan har genomförts i stadsdelsförvaltningen. Utbildning i praktisk konflikthantering och övning i hot och våld har genomförts. En webbutbildning om otillåten påverkan har tagits fram och erbjudits till de enheter som inte gått utbildningen tidigare, främst inom äldreomsorg och förskola. Intern utbildning om otillåten påverkan bedöms vara linjeverksamhet. Med anledning av detta behöver innehållet och inriktningen i samverkansgruppen utvecklas.

Stadsdelsnämnden deltar i stadens gemensamma satsning som är riktad mot välfärdsbrottslighet inom en lång rad områden bland annat upphandling av lokalvård, insatser för enskilda inom omsorg om funktionsnedsatta och äldre. Utbildning har hållits för medarbetare inom beställarenheten äldreomsorg inom området välfärdsfusk i syfte att medarbetare ska kunna uppmärksamma och agera korrekt vid misstänkta oegentligheter. De lokala riktlinjerna för föreningsbidrag i Järva används som ett verktyg för att motverka välfärdsbrottslighet genom noggrann och transparent handläggning samt kontroll av ekonomiskt stöd.

Ett prioriterat området är att utveckla rekryteringsprocessen för att motverka rekrytering av personer med kriminella kopplingar. Det finns även behov av att inkludera välfärdsbrott samt otillåten påverkan riktad mot näringslivet. Arbeta pågår med att ta fram ett visitkort med information om otillåten påverkan, Tyck-till appen, samt företagservice som ska delas ut till lokala näringsidkare.

Resultat av arbetet

- ✓ Utbildningar om otillåten påverkan har slutförts i stadsdelsförvaltningen.
- ✓ En webbutbildning om otillåten påverkan har lanserats och genomförts för bland annat förskola och äldreomsorg.
- ✓ En utbildning om välfärdsfusk har genomförts inom beställarenheten för äldreomsorg.

Prioriteringar och åtgärder 2024

- Sprida information om otillåten påverkan till det lokala näringslivet.
- Intensifiera arbetet mot välfärdsbrottslighet.
- Revidera strukturen och innehållet i samverkansgruppen.

Särskilt utsatta och sårbara brottsoffer

Beskrivning av området:

Risken för att bli utsatt för brott ser olika ut för olika individer och samhällsgrupper. Exempelvis personer som utsätts för sexualbrott, våld i nära relation, barn som utsätts för våld eller bevittnar våld i nära relation, personer utsatta för människohandel klassas som särskilt utsatta brottsoffer⁴. Det finns brottsoffergrupper som har begränsad förmåga att hantera brott de utsätts för, vilket innebär att de är särskilt sårbara. Det handlar ofta om brottsoffer som på olika sätt är beroende av människor i sin närhet eller av gärningspersonen. Exempel på sårbara brottsoffer kan vara äldre utsatta för bedrägeri, personer utsatta för hedersrelaterat våld, brott mot personer utifrån deras etnicitet, nationalitet, funktionsnedsättning, kön, religion eller sexuella läggning. I många fall riktar gärningspersonen in sig på offret just på grund av dess tillhörighet till någon av de nyss nämnda grupperna.

Pågår/finns behov av särskilda åtgärder inom området. Beskrivs under rubriken ”Kommentar” nedan. Inkluderas i åtgärdsplan.

Arbeta sker i linjeverksamhet. Beskrivs under rubriken ”Kommentar” nedan.

⁴ Polisens beslutsprotokoll RPC 112/2019

Kommentar:

Våld i nära relation kommer att ingå i en ny samverkansgrupp. En översyn av struktur och innehåll pågår och samverkansgruppen ska införas 2024.

Inflödet av personer som är utsatta för våld i nära relation är fortsatt högt. Få våldsutövare har haft kontakt med relationsvårdsteamet, vilket är detsamma som förra året. Orsaken till att så få våldsutövare kontaktar stadsdelsförvaltningen är ofta brist på motivation till förändring. För att motivera fler våldsutövare att ta emot behandling har stadsdelsförvaltningen avdelat en resurs för motivationsarbetet.

I stadsdelsförvaltningen har en utbildning för nyanställda inom ekonomiskt bistånd om våld i nära relation har genomförts samt föreläsningar för fastighetsägare och feriearbetande ungdomar. Förvaltningen har fortsatt med informationsinsatser om vilket stöd och hjälp relationsvårdsteamet erbjuder, vilket av erfarenhet leder till ökat inflöde av våldutsatta personer som söker stöd och hjälp.

Under 2024 ska stadsdelsförvaltningen, polisen och civilsamhället påbörja ett samverkansprojekt. Syftet med projektet är att öka kunskapen och höja medvetenheten om våld samt förändra inställningen till kulturella och sociala normer, inklusive könsstereotypa värderingar och attityder som stödjer våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck bland invånarna i området.

Prioriteringar och åtgärder 2024

- Starta upp samverkansgrupp *våld i nära relation*.

*Kriminella miljöer och livsstilar***Beskrivning av området:**

I staden finns unga och vuxna som verkar i kriminella miljöer vars livsstil har en påverkan på såväl brottslighet som trygghet. Det påverkar även de kriminellas anhöriga.

Exempel på kriminella miljöer och livsstilar är nätverkskriminalitet, våldsbejakande extremism och terrorism samt risksupportermiljö. Effektiva och ändamålsenliga åtgärder behöver vidtas mot personer som är inblandade i dessa miljöer.

Socialtjänst och polis samverkan för att:

- Fler ska vilja lämna en kriminell livsstil och att etablera sig i samhället.
- Tidigt identifiera unga som riskerar att utveckla en kriminell livsstil och erbjuda stöd genom unga sociala insatsgrupper (SIG).

Pågår/finns behov av särskilda åtgärder inom området. Beskrivs under rubriken ”Kommentar” nedan. Inkluderas i åtgärdsplan.

Arbete sker i linjeverksamhet. Beskrivs under rubriken ”Kommentar” nedan.

Kommentar:

Trefas är en arbetsmodell för förstärkt samverkan mellan polis, socialtjänst och kriminalvård. Samverkan syftar till att förhindra det dödliga våldet genom stödjande och repressiva åtgärder. De samlade myndigheterna har olika verktyg att lägga på processer på individerna för att förhindra våld.

De flesta individer är inskriva längre än ett år. I stadsledningskontorets utvärdering bedöms samverkansformen som effektiv för att motverka dödligt våld. Samverkan har genomförts mellan stadsdelsförvaltningen och polisen genom att arbeta uppsökande gentemot trefasindivider för att motivera dem att ta emot stöd via förvaltningen vilket har resulterat i att fler tagit del av sociala insatsgrupper. Sociala insatsgrupper syftar till fånga upp individer som befinner sig i kriminella miljöer och ge dem stöd genom social insatsgrupp för unga, alternativt andra behovsanpassade insatser inom socialtjänsten.

Sociala insatsgrupper arbetar även med personer med en våldsbejakande extremistisk kontext. Inför sammanläggningen till Järva stadsdelsförvaltning har den lokala handlingsplanen för arbetet mot våldsbejakande extremism reviderats. Berörd personal i stadsdelsförvaltningen har deltagit i de utbildningar och föreläsningar om våldsbejakande extremism som anordnas av staden. Relevant personal i stadsdelsförvaltningen och utbildningsförvaltningen har genomfört den webbaserade grundutbildningen om våldsbejakande extremism samt utbildningen om våldsbejakande högerextremism. Utbildningsförvaltningen har en egen samordnare i dessa frågor som organiserar utbildning och fungerar som stöd för skolorna. En årlig lägesbild som beskriver våldsbejakande extremism delas mellan polisen och stadsdelsförvaltningen.

Det finns oro bland anhöriga i och med den pågående nationella våldsvågen vilket skapar behov av att stärka och tydliggöra anhörigperspektivet. Det finns även behov av mer uppsökande arbete samt att stärka kopplingen till arbetsmarknad.

Resultat av arbetet

- ✓ Arbetet har generellt lett till större förståelse för varandras uppdrag samt förstärkt samverkan, både på medarbetar- och på chefsnivå.
- ✓ SIG unga och unga vuxna löper på.
- ✓ Reviderad lokal handlingsplan mot våldsbejakande extremism.

Prioriteringar och åtgärder 2024

- Stärka anhörigperspektivet.
- Stärka arbetsmarknadsperspektivet.
- Genomföra interna kompetenshöjande insatser inom våldsbejakande extremism bland medarbetare hos polisen.